36522 - Unutarak veya bilmeyerek ihramın yasaklarından birisini işleyen kimse

Soru

İhramlı kimsenin, ihramın yasaklarından birisini unutarak veya haram olduğunu bilmeyerek işlemesinin hükmü nedir?

Detaylı cevap

Allah’a hamd olsun.

Hamd, yalnızca Allah'adır.

Değerli âlim Muhammed b. Salih el-Useymîn -Allah ona rahmet etsin- bu konuda şöyle demiştir:

"İhramlı kimse, ihramın yasaklarından birisini unutarak veya bilmeyerek işlerse, kendisine bir şey gerekmez. Fakat özür (unutkanlık veya hükmü bilmeme özrü) ortadan kalkar kalkmaz, o yasağı çiğnemekten hemen vazgeçmesi gerekir. Bu konuda unutan ve hükmünü bilmeyen kimseye ihramın yasaklarının hükmünün hatırlatılması gerekir.

Bunun örneği:

Bir kimse, ihramlı olduğu halde unutarak dikişli elbise giyerse, kendisine bir şey gerekmez. Fakat kendisine hatırlatıldığı andan itibaren bu dikişli elbiseyi hemen çıkarması gerekir.

Yine bir kimse, (ihrama girerken) külotunu üzerinde unutarak ihrama girer de niyet edip telbiye getirdikten sonra hatırlarsa, külotunu hemen çıkarması gerekir. Bundan dolayı kendisine bir şey gerekmez. Aynı şekilde bunu bilmeyerek işleyen kimseye de bir şey gerekmez.

Örneğin: haram olanın, sadece dikişli elbise olması gerektiğini zannederek dikişsiz bir fanila giyerse, kendisine bir şey gerekmez. Fakat fanila dikişsiz olsa bile, yasak olan elbise türü olduğu kendisine açıklandığı zaman onu hemen çıkarması gerekir.

İhramın bütün yasakları konusunda genel kâide şudur:

Bir kimse, ihramın yasaklarından birisini unutarak veya bilmeyerek veyahut da zorlandığı için işlerse, kendisine bir şey gerekmez.

Bu konudaki delil, Allah Teâlâ'nın şu sözüdür:

[رَبَّنَا لاَ تُؤَاخِذْنَا إِنْ نَسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا... [سورة البقرة من الآية: 286...

"Rabbimiz! Unutur veya hata edersek, bizi sorumlu tutma." (Bakara Sûresi: 286)

Bu söz üzerine Allah Teâlâ (kudsî hadiste) şöyle buyurmuştur:

"Nitekim öyle yaptım (sorumlu tutmadım)".

Yine Allah Teâlâ şöyle buyurmuştur:

[وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ بِهِ وَلَكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ وَكَانَ اللهُ غَفُوراً رَّحِيماً [سورة الأحزاب من الآية: 5 ...

"Bununla beraber hata ettiklerinizde üzerinize bir günah yoktur. Fakat kalplerinizin kasdettiğinde vardır.Allah, çok bağışlayıcı ve çok merhamet edicidir." (Ahzâb Sûresi: 5)

İhramın yasaklarından olan av hakkında ise şöyle buyurmuştur:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُواْ لاَ تَقْتُلُواْ الصَّيْدَ وَأَنتُمْ حُرُمٌ وَمَنْ قَتَلَهُ مِنْكُمْ مُّتَعَمِّداً فَجَزَاءٌ مِثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ النَّعَمِ يَحْكُمُ بِهِ ذَوَا عَدْلٍ مِنْكُمْ هَدْياً بَالِغَ الْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّارَةٌ طَعَامُ مَسَاكِينَ أَو عَدْلُ ذَلِكَ صِيَاماً لِيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِ عَفَا اللهَ عَمَّا سَلَف وَمَنْ عَادَ فَيَنتَقِمُ اللهُ مِنْهُ وَا للهُ عَزِيزٌ ذُو انْتِقَامٍ [سورة المائدة الآية: 95]

"Ey îmân edenler! Siz ihramlı iken av öldürmeyin. İçinizden her kim onu bilerek öldürürse, öldürdüğü o hayvanın benzeri bir ceza vardır ki, Kâbe'ye ulaşmış bir kurbanlık olmak üzere, buna içinizden âdil iki kişi hükmedecektir. Yahut düşkünlere yemek yedirmek şeklinde keffaret veya onun dengi oruç tutmaktır.Ta ki yaptığının vebalini tatmış olsun. Allah, geçmiştekileri affetmiştir.Kim de sonradan böyle yaparsa; Allah, ondan intikamını alır.Allah, Aziz'dir, İntikam sahibidir." (Mâide Sûresi: 95)

İhramın yasakları olan dikişli elbise giymek, güzel koku sürünmek, av öldürmek veya başı tıraş etmek arasında hiçbir fark yoktur. Bazı âlimler ihramın yasakları arasında fark olduğunu söylese bile, bu konuda doğru olan görüş; hiçbir farkın olmamasıdır.Çünkü ihramın bu yasakları, bilmemezlik, unutkanlık ve zorlama (ikrah) gibi durumlarda insanın mazur görüldüğü durumdur."